Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 67.287 van 2 juli 1997

A. 61.453/VI-12.204

In zake : **MOSSAÏD** Kamal,

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Saskia PELGRIMS de BIGARD, advocaat,
Opperstraat 91
1050 Brussel,

tegen :

de gemeente Koekelberg.

In tussenkomst geroepen partij :

de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 12 december 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Kamal MOSSAÏD de nietigverklaring vordert van de respectievelijk op 1 september en 7 oktober 1994 door de directeur van het instituut Oscar BOSSAERT en door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Koekelberg genomen beslissingen om zijn inschrijving te weigeren in de voormelde school;

Gezien het op 2 januari 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij Kamal MOSSAÏD, verzoeker, vraagt dat de Franse gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in tussenkomst wordt geroepen;

Gelet op de beschikking van 5 februari 1997 waarbij die tussenkomst voorlopig wordt toegestaan;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien het verslag van de heer BOUVIER, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 11 september 1996 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gezien de memorie van de in tussenkomst geroepen partij;

Gelet op de beschikking van 23 mei 1997 waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 18 juni 1997;

Gehoord het verslag van de heer ANDERSEN, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. S. PELGRIMS de BIGARD, advocaat, die voor verzoeker verschijnt en van Mr. KESTEMONT-SOUMERYN, advocaat, die voor de in tussenkomst geroepen partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer BOUVIER, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. Gedurende het schooljaar 1993-1994 is verzoeker leerling van het derde jaar secundair beroepsonderwijs aan het koninklijk atheneum van Schaarbeek. Op 27 juni 1994 wordt hij afgewezen en moet hij de school verlaten.

2. Op 1 september 1994 schrijft de verantwoordelijke van het "Institut Oscar BOSSAERT" het volgende :

" Ik bevestig dat de heer MOSSAÏD zich met zijn zoon Kamal heeft aangemeld in mijn school. Gelet op zijn rapport heb ik de leerling niet kunnen inschrijven.".

Het betreft de eerste bestreden handeling.

3. De directie van het instituut ontvangt de heer MOSSAÏD en zijn zoon op 28 en 29 september 1994; ze hebben tevens een onderhoud met een vertegenwoordiger van de "service droit des jeunes" op 30 september 1994. Deze stelt hen, dezelfde dag, een document ter hand waarbij verzoeker "zich ertoe verbindt het schoolreglement in acht te nemen en een positieve houding aan te nemen ten opzichte van de schoolopleiding, de leraren en de gehele school".

4. In een verslag van 5 oktober 1994 maakt de directeur van het instituut gewag van de gesprekken van 28, 29 en 30 september en besluit als volgt :

" Het lijkt me niettemin moeilijk deze leerling toe te laten tot het instituut".

5. Op 7 oktober 1994 keurt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Koekelberg het volgende besluit goed :

" Overwegende dat leerling Kamal MOSSAÏD zich bij het I.C.E.T.O.B. heeft aangemeld om zich te laten inschrijven in het derde jaar beroepsonderwijs;

Gezien de brief van 30 september 1994 waarbij de "service droit des jeunes" stappen doet voor de inschrijving van die leerling;

Gezien het verslag van de heer VAESSEN, directeur a.i. van het I.C.E.T.O.B., d.d. 5 oktober 1994;

Overwegende dat de heer MOSSAÏD en zijn zoon Kamal op 28 september 1994 ontvangen zijn door de heer VAESSEN, directeur van het I.C.E.T.O.B., in aanwezigheid van de ombudsman, de heer DELEPIERRE, en van de heer BEYLS, leraar. Uit het gesprek blijkt het volgende :

- het rapport van de leerling van het vorige jaar is onvolledig, de punten zijn zwak en hij heeft een nul voor gedrag voor de laatste periode. Bovendien is de leerling gedurende het schooljaar 1993/1994 van drie scholen weggestuurd wegens bedreiging van de leraren;

- Kamal MOSSAÏD is tevens in aanraking gekomen met het gerecht en heeft een of meer alternatieve straffen moeten ondergaan;

- de leerling weigert uit te leggen waarom hij telkens wordt afgewezen en weggestuurd;

- de leerling weigert enige verbintenis aan te gaan met de school en wijst elk voorstel van de ombudsman af;

- de vader van leerling Kamal geeft zijn gebrek aan gezag toe;

- leerling Kamal heeft geen eerbied voor zijn vader;

Overwegende dat de heer MOSSAÏD en zijn zoon Kamal op 29 september 1994 ontvangen zijn door de heer VAESSEN, directeur van het I.C.E.T.O.B. in aanwezigheid van de heer PLANCHE, psycholoog, de heer BOELAERT, sportleider, en de heer DELEPIERRE, ombudsman. Uit het gesprek blijkt het volgende :

- Kamal MOSSAÏD stelt zich nog steeds niet positief op;

- de leerling weigert elk gesprek met de psycholoog of met de ombudsman;

Bovendien verlaten vader en zoon het kantoor zonder verdere uitleg;

Overwegende dat de heer VAESSEN, directeur van het I.C.E.T.O.B., de heer VAN KEIRSBILCK, vertegenwoordiger van de "service droit des jeunes" op 30 september 1994 heeft ontvangen in aanwezigheid van de ombudsman, de heer DELEPIERRE, en van Mejuffrouw LANGELAIN, stagedoend ombudsman. Uit het gesprek blijkt het volgende :

- de ombudsman stelt voor uit deze conflictueuze situatie te stappen door zich ertoe te verbinden met leerling Kamal te praten om een geschikte school te zoeken;

- de vertegenwoordiger van "droit des jeunes" is van oordeel dat het de leerling is die zijn school kiest en dat de directie niet kan ingaan tegen die keuze, die op het I.C.E.T.O.B. gevestigd blijft;

- de heer VAESSEN is van mening dat het moeilijk is deze leerling toe te laten tot het instituut en legt het dossier van Kamal MOSSAÏD voor aan de organiserende instantie.

Gelet op al die gegevens en na onderzoek van het dossier,

BESLUIT :

Kamal MOSSAÏD niet in te schrijven in het I.C.E.T.O.B. om redenen van openbare orde".

6. Op 10 oktober 1994 deelt de verwerende partij de "service droit des jeunes" bij gewone brief mee dat "het schepencollege (...) besloten heeft niet gunstig te beschikken op het verzoek om leerling

Kamal MOSSAÏD in te schrijven in het instituut (...) O. BOSSAERT en zulks om redenen van openbare orde".

Het betreft de tweede bestreden handeling;

Overwegende dat verzoeker de Franse Gemeenschap in gedwongen tussenkomst heeft geroepen; dat de Franse Gemeenschap in hoofdzaak betoogt dat het verzoek tot tussenkomst niet-ontvankelijk is enerzijds omdat verzoeker zijn verzoek heeft gewettigd niet door te verwijzen naar zijn eigen belang maar naar dat van de tussenkomende partij en anderzijds omdat de tussenkomst niet tot gevolg mag hebben dat de tussenkomende partij gedwongen wordt partij te kiezen voor hem;

Overwegende dat als gevolg van de ordonnantie van 5 februari 1997 ervan uit dient te worden gegaan dat hoewel verzoeker zijn verzoek tot gedwongen tussenkomst wettigt aan de hand van het belang van de Franse Gemeenschap bij de beslechting van het geschil, uit het verzoekschrift tot tussenkomst kan worden afgeleid dat hij er eveneens belang bij heeft in de mate dat hij hoopt dat de Franse Gemeenschap partij zal kiezen voor hem, inzonderheid door zich uit te spreken voor een recht op inschrijving dat onder dezelfde voorwaarden verplicht is voor haar en voor het gesubsidieerd officieel onderwijs;

Overwegende niettemin dat in dit geval het onderwerp van het beroep uitsluitend betrekking heeft op de weigering van de gemeente Koekelberg om verzoeker toe te laten als leerling van een van haar onderwijsinstellingen; dat de Gemeenschap de bestreden handeling niet heeft gesteld en in geen enkel opzicht is betrokken geweest bij de voorbereiding ervan; dat haar aanwezigheid in het geding niet noodzakelijk is; dat de

vordering tot gedwongen tussenkomst niet ontvankelijk is;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering der bestuurshandelingen; dat verzoeker eerst erop wijst dat luidens die bepalingen de motivering bestaat in het vermelden in de handeling zelf van de juridische en feitelijke overwegingen die als grondslag dienen voor de beslissing en vervolgens opmerkt dat in de eerste bestreden handeling wordt verwezen naar zijn rapport terwijl erin de redenen niet worden opgegeven die een nieuwe inschrijving in de weg zouden staan en dat in de tweede bestreden handeling redenen van openbare orde worden aangevoerd, doch zonder andere verduidelijking, dat bovendien in geen van beide de rechtsgrond ervan wordt vermeld en ten slotte dat de aangevoerde motieven volgens hem geen deugdelijke motivering vormen;

Overwegende wat de eerste bestreden handeling betreft, dat de op 1 september 1994 door de verantwoordelijke van het instituut Oscar BOSSAERT genomen beslissing vervangen is door het op 7 oktober daaropvolgende door het college van burgemeester en schepenen goedgekeurde besluit, met als gevolg dat het middel, in zoverre het de motivering van de beslissing van 1 september 1994 kritiseert, niet terzake dienend is;

Overwegende, wat de tweede bestreden handeling betreft, dat in de mededeling aan de "service droit des jeunes" van de beslissing van 7 oktober 1994 weliswaar alleen redenen van openbare orde worden aangevoerd, maar dat de handeling zelf gepaard gaat met overwegingen die verband houden met het school- en

gerechtelijk verleden van de betrokkene, alsmede met diens negatieve houding, welke overwegingen de juridische en feitelijke grondslag ervan moeten vormen; dat een eventuele onregelmatigheid in de mededeling ervan geenszins afdoet aan de wettigheid van de beslissing zelf die wel gemotiveerd is en die bovendien genomen is als gevolg van een reeks gesprekken tussen vertegenwoordigers van het instituut, verzoeker, zijn vader en een afgevaardigde van de "service droit des jeunes", wat laat veronderstellen dat verzoeker effectief kennis had van de motieven voor de weigering om hem in te schrijven; dat ook het onderwerp van het derde middel de deugdelijkheid van die motivering is en naar aanleiding daarvan zal worden onderzocht; dat het middel onder dat voorbehoud feitelijke grondslag mist in zoverre het betrekking heeft op de beslissing van het college van burgemeester en schepenen;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan de schending van het beginsel van behoorlijk bestuur; dat hij het college van burgemeester en schepenen in hoofdzaak verwijt anderhalve maand te hebben gewacht alvorens de omstreden beslissing te nemen en ervan uitgaat dat die termijn, naar de maatstaf van een schooljaar, niet als redelijk kan worden bestempeld;

Overwegende dat de chronologische volgorde van de feiten aantoont dat de verwerende partij redelijkerwijs niet kan worden verweten te weinig haast aan de dag te hebben gelegd bij de behandeling van deze zaak en dat in het bijzonder tegen het college van burgemeester en schepenen niet kan worden ingebracht dat het het tweede bestreden besluit niet binnen een redelijke termijn heeft genomen; dat het middel feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat verzoeker een derde middel ontleent aan de schending van de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet, 11, § 2, 3°, van het koninklijk besluit van 29 juni 1984 betreffende de organisatie van het secundair onderwijs en 2 van het Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; dat verzoeker door zijn recht op onderwijs op te eisen, betoogt dat het onderwijs, ongeacht of het openbaar dan wel privé is, een openbare dienst is en hem als gebruiker van die dienst, zijn inschrijving in de school van zijn keuze alleen kan worden geweigerd om objectieve redenen, dezelfde voor alle gebruikers; dat hij beweert dat aangezien hij voldeed aan de vereisten om te worden toegelaten tot het derde jaar beroepsonderwijs, die op limitatieve wijze bepaald zijn in artikel 11, § 2, 3°, van het koninklijk besluit van 29 juni 1984, hij in aanmerking behoorde te komen om de lessen te volgen in een onderwijsinstelling van zijn keuze, in elk geval in een onderwijsinstelling georganiseerd door een openbaar bestuur en dat niet geweigerd kon worden hem in te schrijven in die school om redenen die niets hebben uit te staan met het voormelde koninklijk besluit en die louter met opportuniteit te maken hebben, omdat anders de in het middel vermelde bepalingen zouden worden geschonden;

Overwegende dat artikel 11, § 2, van het koninklijk besluit van 29 juni 1984 het volgende bepaalt :

" Tot het derde leerjaar van het beroepssecundair onderwijs van het type I kunnen als regelmatige leerlingen worden toegelaten :

1° de regelmatige leerlingen die een tweede leerjaar van het secundair onderwijs met vrucht hebben beëindigd;

2° de leerlingen die de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt en voor wie de toelatingsraad een gunstig advies uitbrengt.";

dat die bepaling de voorwaarden vaststelt waaraan de leerlingen moeten voldoen om te worden toegelaten tot het derde jaar beroepssecundair onderwijs, maar dat ze hun niet het recht biedt te worden toegelaten in elke school van hun keuze waar dat studiejaar wordt georganiseerd; dat de scholen van het gesubsidieerd officieel onderwijs, zoals het "Institut Oscar BOSSAERT", met recht een inschrijving kunnen weigeren om relevante en juridisch aanvaardbare redenen, zoals het persoonlijke gedrag van de leerling dat, inzonderheid beoordeeld in het licht van de school- en andere antecedenten, objectief gezien de goede werking van het gemeentelijk onderwijs zou kunnen in het gedrang brengen; dat een uitsluitingsmaatregel die vroeger ten aanzien van de betrokkene is genomen, in zoverre die maatregel erop wijst dat hij zich asociaal gedraagt, aldus in aanmerking kan worden genomen om de weigering te rechtvaardigen hem in een andere school in te schrijven; dat de onderwijsorganiserende instantie zich evenwel niet kan beperken tot het gewag maken van die maatregel, doch in haar beslissing moet uitleggen op grond van welke concrete motieven de inschrijving van de betrokkene een gevaar kan betekenen voor de goede werking van de school; dat dit recht om te weigeren een leerling in te schrijven, binnen de bovenvermelde grenzen, moet worden toegekend niet alleen aan de scholen van het gesubsidieerd officieel onderwijs maar tevens aan die welke georganiseerd worden door de Franse Gemeenschap zelf, waarbij de redenen op grond waarvan beslissingen worden genomen, dezelfde zijn, met dien verstande dat de laatstgenoemde krachtens artikel 24, § 1, van de Grondwet, verplicht is de schoolplichtige leerling die moeilijkheden ondervindt bij het vinden van een school die hem wil inschrijven te oriënteren naar een of meer scholen die zij organiseert en die beantwoorden aan de verlangens van de jongere en zijn ouders en die hem kunnen opvangen; dat in dit geval de

weigering zowel steunt op het reeds zware verleden van de betrokkene als op zijn tijdens de gesprekken van 28 en 29 september 1994 koppig volgehouden weigering om van gedrag te veranderen; dat het in alle redelijkheid te begrijpen valt dat de verwerende partij het verslag van de directeur over de voormelde gesprekken heeft laten primeren op de door verzoeker niet tijdig aangegane verbintenis om een positieve houding aan te nemen ten opzichte van de school; dat de verwerende partij, door zulke motieven in aanmerking te nemen om de bestreden weigering goed te keuren, binnen de grenzen van haar beoordelingsbevoegdheid is gebleven; dat bovendien, ofschoon het gelijkheidsbeginsel er weliswaar aan in de weg staat dat personen die zich in soortgelijke situaties bevinden zonder objectieve en redelijke motieven anders worden behandeld, noch uit het dossier, noch uit verzoekers geschriften blijkt dat de verwerende partij in het "Institut Oscar BOSSAERT" leerlingen zou hebben aanvaard wier situatie vergelijkbaar was met de zijne; dat ten slotte op grond van het recht op onderwijs, gewaarborgd door artikel 2 van het Aanvullend Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, niet kan worden geëeist dat verzoeker wordt toegelaten in elke school waarop hij zijn keuze zou laten vallen; dat bovendien uit het dossier niet blijkt dat verzoeker in de onmogelijkheid zou hebben verkeerd om elders in het Brusselse Gewest een andere school te vinden die bereid was hem op te vangen; dat het middel niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker een vierde middel ontleent aan de onbevoegdheid van degene die de handeling heeft gesteld en aan de schending van artikel 11, § 2, 3°, van het voormelde koninklijk besluit van 29 juni 1984; dat naar zijn mening niet kon worden besloten om te weigeren hem in te schrijven, aangezien de toelatingsraad nog niet ertoe genoopt was zich uit te

spreken; dat hij voorts zegt dat hij, omdat hij het vorige jaar niet geslaagd was in het derde jaar beroeps-secundair onderwijs, noodzakelijk een gunstig advies behoorde te krijgen van de toelatingsraad om hetzelfde jaar te kunnen overdoen en dat, zelfs met een ongunstig advies van die raad, hij van rechtswege kon worden toegelaten tot het tweede jaar in dezelfde school;

Overwegende dat bij het onderzoek van het tweede middel is gebleken dat de bepaling waarvan de schending wordt aangevoerd de voorwaarden vaststelt waaraan moet worden voldaan om over te kunnen gaan in een leerjaar, in dit geval het derde jaar beroepsonderwijs, los van de bezochte school; dat de weigering tot inschrijving in een school moet worden onderscheiden van de weigering om een inschrijving te doen in een leerjaar; dat alleen de laatstgenoemde afhankelijk kan worden gesteld van het advies van de toelatingsraad; dat het middel in rechte faalt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot gedwongen tussenkomst wordt afgewezen en de Franse Gemeenschap wordt buiten de zaak gesteld.

Artikel 2.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op 2 juli 1900 zevenennegentig door :

de HH.	ANDERSEN,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Chr. MALCORPS. **R. ANDERSEN.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOöRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**